

Україна повинна прагнути бути не об'єктом, а суб'єктом інтеграції, захищаючи свої інтереси. Вона володіє унікальним транзитним потенціалом, в реалізації якого зацікавлена не тільки Україна. Західна Європа отримує доступ до ресурсоземних країн і ефективного розміщення капіталу. Країни з сходу від України – до високим технологіям, інвестиціям, наближаються до сучасним стереотипам господарських відносин. Тому у України виникає шанс при певній політичній волі, з однієї сторони вбудувати демократичні цінності у всі сфери життя, модернізувати економіку, забезпечити зростання соціальних стандартів населення, з іншої – не порушувати налажену десятиліттями виробничу кооперацію, глибоко укоренилися родинні і культурні зв'язки, отримувати енергоносії за справедливою ціною. Знаходячись в центрі взаємозаміни, крім того, як країна-транзитер Україна отримує великі геополітичні вигоди рентного характеру.

В створених внутріполітичних умовах, що загрожує розколом України, вибір альтернативного характеру інтеграції (чи ЄС, чи ТС) не представляється можливим. Потрібно оптимізувати геополітичну задачу, яку можна вирішити в форматі ЄС – Україна – Росія.

СЕКЦІЯ 6

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Садовська А.О.
НТУ «ХПІ»

ВІДНОВЛЕННЯ ПРЕСТИЖНОСТІ ІНЖЕНЕРНИХ ПРОФЕСІЙ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

На вітчизняному ринку праці взагалі та на ринку праці інженерів, зокрема, формується нова тенденція. Після декількох років повільно, але вірно став відновлюватися колишній престиж інженерних професій. Відновлення промисловості та пов'язаних з нею галузей самим прямим чином вплинуло на запити роботодавців: хорошого інженера тепер, що називається, відривають з руками.

Головною причиною підвищення інтересу до молодих інженерів є їх кваліфікація та вміння підлаштовуватися до актуальних сучасних завдань. Профільні форуми просто завалені скаргами на хороших фахівців старшого і пенсійного віку, які при всіх своїх знаннях і вміннях вже не можуть освоювати нові технології проектування. Молодь не має таких проблем. Зате відсутність труднощів з навчанням компенсується іншими мінусами. Низький престиж інженерних професій, що спостерігався кілька років тому, часом приводив до того, що вчорашні шкільні трієчники, які не бажають йти в армію воліли вчитися на конструкторів, технологів, інженерів, тощо. Незавжди здогадатися, наскільки «хорошими» фахівцями вони стануть.

Нинішній інженер повинен орієнтуватися у закупівлі комплектуючих, обліку і контролі, а також, у ряді випадків, вміти вести переговори. Крім того, сучасний інженер, якщо він розраховує на високу зарплату, просто зобов'язаний мати хороший рівень іноземної мови. Остання вимога обумовлена тим, що найцікавіші пропозиції по зарплаті зазвичай висуваються великими міжнародними компаніями. Цілком зрозуміло, що для повноцінної роботи з закордонними колегами молодий фахівець повинен володіти, як мінімум, англійською мовою. Таким чином, для влаштування на роботу з хорошою зарплатою нинішньому інженеру вже недостатньо просто закінчити університет і просто отримати диплом.

Поточна тенденція з підвищенням попиту на інженерів поки є неоднозначною. Зараз рано робити якісь серйозні і далекосяжні висновки. Так, поки не можна сказати, як саме в цей час буде виглядати інженерний сектор ринку праці. Можливо, збільшення кількості претендентів на вакансії позначиться на пропоновані зарплати в бік їх зменшення, але не можна виключати і протилежне розвиток подій.

Так чи інакше, вітчизняний ринок праці нарешті почав перебудовуватися відповідно з очевидними вимогами часу. Головне, щоб наявна тенденція збереглася і надалі не було серйозних провалів. Через проблеми останніх років в безлічі серйозних проектних організацій, у тому числі і оборонних, значно збільшився середній вік співробітників. Головною причиною цього була недостатня кількість молоді. Поступове підвищення середніх зарплат для молодих конструкторів і проектувальників цілком може збільшити приплив людей в галузь, що благотворно позначиться на стані промисловості. Однак для цього відповідальним за підбір персоналу необхідно серйозно ставитися до своєї справи, інакше підвищена увага до молоді не надасть бажаного ефекту.

В цілому роботодавці задоволені якістю роботи випускників, хоча і висловлюють претензії до матеріально-технічної бази вузів і говорять про необхідність доучувати випускників. При цьому вони не відчують бажання брати участь у навчанні, вкладати кошти у вищу освіту, пояснюючи це складністю прорахунку кінцевого результату від вкладення коштів і орієнтацією переважно на початкову і середню освіту. Підприємству зручніше взяти робітника, а потім підвищувати його кваліфікацію або навіть оплачувати отримання ним заочної вищої інженерної освіти, ніж інвестувати в саму систему вищої освіти. При цьому керівники не можуть вказати, на наявність заходів підтримки з боку влади, з точки зору вкладання коштів у вищу освіту. Ця ситуація обумовлена невисокою потребою в інженерах із розрахунку на одне підприємство і специфікою виробничого процесу (відсутністю необхідної спеціалізації в місцевому вузі). Моніторинг студентів останніх курсів, проведений Українським Управлінням з праці та зайнятості, показав, що частина студентів можуть виявитися безробітними при випуску з вузу, однак статистика зайнятості продемонструвала дуже низький відсоток безробітних серед випускників інженерних спеціальностей.